

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 202

van **JORIS NACHTERGAELE**

datum: 4 december 2020

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Landbouw- en voedselmarkt - Verhogen prijstransparantie - Positie van de landbouwer in de productieketen

Op 27 november 2020 keurde de Vlaamse Regering een besluit goed met als doel het verhogen van de prijstransparantie op de landbouw- en voedselmarkt. Vanaf 1 januari 2021 zal de verplichte marktinformatie, die we vanuit Vlaanderen aan de Europese Commissie moeten bezorgen, worden uitgebreid, zodat bepaalde marktdeelnemers extra informatie moeten meedelen. Hiermee wordt getracht om de eerlijke handel op de landbouw- en voedselmarkt en de positie van de landbouwer daarin te versterken.

Dat de minister hiermee de onderhandelingspositie van de landbouwer op de voedselmarkt wou versterken, was ook haar boodschap tijdens de vergadering van de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid van 2 december 2020. Naast de geldende uitzonderingen op de mededingingsregels voor producentenorganisaties en het aankomende verbod op oneerlijke handelspraktijken dat federaal uiterlijk op 1 november 2021 ingevoerd moet zijn, zal dit besluit van de Vlaamse Regering (BVR) volgens de minister een belangrijke impact hebben op de verhoudingen binnen de productieketen.

In haar antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 739 van 8 juli 2020 omtrent de steun voor Vlaamse landbouwcoöperaties en de mogelijkheid om op deze manier de positie van de landbouwer in de keten verder te ondersteunen, stelde de minister dat ze in het kader van het nieuwe gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) na 2020 nog onderzocht welke maatregelen er verder kunnen worden ontwikkeld.

1. Kan de minister meer toelichting geven bij de impact van dit BVR op de positie van de landbouwer in de productieketen? Wat zal er concreet voor onze boeren veranderen en hoe zullen ze deze aanpassing merken?
2. Kan de minister al meer inzicht geven op de toekomstige impact van het federale verbod op oneerlijke handelspraktijken op de Vlaamse landbouw? Op welke manier zal dit verbod de positie van de Vlaamse landbouwer in de keten concreet veranderen?
3. Ziet de minister binnen de eigen Vlaamse bevoegdheden nog mogelijkheden om de positie van de landbouwer in de productieketen te versterken naar de toekomst? Bekijkt de minister momenteel nog de optie om productieorganisaties extra te steunen?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD

op vraag nr. 202 van 4 december 2020

van **JORIS NACHTERGAELE**

1. De transparantie van de landbouw- en voedselmarkten is een sleutelelement van een goed functionerende landbouw- en voedselvoorzieningsketen om de keuzes van de marktdeelnemers en de overheid beter te onderbouwen en het inzicht van de marktdeelnemers in de marktontwikkelingen te vergemakkelijken.

De lidstaten zijn reeds geruime tijd verplicht marktinformatie aan de Europese Commissie te melden. Het gaat hier voornamelijk om wekelijks en maandelijks te melden prijsgegevens van de meeste landbouwsectoren, maar ook om productie- en areaalgegevens van een aantal sectoren. Deze informatieplicht heeft tot nu toe voornamelijk betrekking op producten die in de eerste fase van de voedselvoorzieningsketen worden verhandeld. Het gaat dan om landbouwproducten of landbouwproducten die een eerste verwerking hebben ondergaan. Deze gegevens worden voornamelijk aangewend om de markten te monitoren en op basis daarvan eventuele marktinstrumenten te activeren (private opslag, uitvoersteun, promotiesteun, ...). De laatste jaren heeft de Europese Commissie de informatie steeds meer gebruikt voor marktobservatoria met als doel de landbouwmarkten in de EU transparanter te maken door tijdig marktgegevens te verspreiden en korte termijn analyses uit te voeren.

Hoewel de Europese Commissie nu dus al over uitgebreide informatie over landbouwproducenten- en consumentenprijzen beschikt, is er minder informatie beschikbaar over de prijzen in de tussenliggende fasen van de voedselvoorzieningsketen. Het verstrekken van informatie aan de Europese Commissie voor deze tussenliggende stappen zal de marktefficiëntie verhogen. Op die manier worden bedrijfsbeslissingen beter ondersteund en wordt het vertrouwen in een eerlijke handel tussen de verschillende stadia van de voedselvoorzieningsketen vergroot.

Om daadwerkelijk te kunnen concurreren op de wereldmarkten, is de tijdige en eenvoudige toegang tot informatie over marktontwikkelingen ook van essentieel belang. Dit zal met name ten goede komen aan kleinere marktdeelnemers, die geen toegang hebben tot deze informatie via particuliere bronnen.

2. Het bestrijden van oneerlijke handelspraktijken is een andere maatregel van de Europese Commissie om de positie van de boeren in de voedselvoorzieningsketen te versterken. Er zijn 11 miljoen landbouwers in de EU, maar veel minder afnemers van hun producten. Vooral de primaire sector is kwetsbaar voor oneerlijke handelspraktijken vanwege het grote onevenwicht tussen kleine en grote bedrijven. Boeren en kleine bedrijven beschikken vaak niet over voldoende onderhandelingsmacht om zich daartegen te weren. Vandaar de nood van dit wetgevend initiatief. Op het federale niveau is men bezig met het omzetten van de richtlijn in nationale wetgeving.
3. Met het oog op de toekomst, zal ik zeker voldoende aandacht besteden aan het faciliteren en het stimuleren van het ketenproces en de marktwerking, zodat finaal de landbouwer er beter van wordt. Momenteel evalueert het Departement Landbouw en Visserij de werking en ondersteuning van de huidige producentenorganisaties en brancheorganisaties.